

השבת של רבי נחמץ מברסלב

טוב להגיד ולשיר **נְהַמְּץ נְהַמְּץ נְהַמְּץ מֵאוֹמֵץ** לזכות לבל הישועות

למה נגרע לבלתי הקריב ... (במדבר ט, ז)

אלו האנשים שהיו טמאים לנפש אדם, ולא יכלו לעשות הפסח, שבאו לשאול: **למה נגרע**. אלו שאלו כהגון, ותיקנו בזה הרבה מאד, כי נתגלגל זכות על ידם שנתגלה על-ידי זה למשה דין פסח שני, שהוא תיקון גדול שהוא בחינת המשכת דרך התשובה; כי זה עיקר שלמות התשובה, שאפילו כשוראה האדם את עצמו שהוא רחוק מאד מה' יתברך וטמאתו עליו ממעשיו הרעים, אף-על-פי-כן יחזק את עצמו ויבוא בקדה והכנעה לפני הצדיק האמת ולפני ה' יתברך, וישאל על נפשו, כמו ששאלו אלו האנשים שהיו טמאים, ששאלו: **למה נגרע להקריב את קרבן ה' וכו'**. כמו כן ישאל כל אחד על נפשו אם יודע בעצמו טמאתו ממעשיו, שיבוא וישאל: ואם נפשי מטמאה במעשי הרעים, אף-על-פי-כן למה אגרע להקריב קרבן ה' - דהיינו להתקרב לה' יתברך, לעסוק בתורה ולהתפלל וכו', שהוא בחינת קרבנות.

© ובשבת בבוקר, בעת התפילה, בא הטלמטש ואמר, שאי אפשר למצא עוד שום ספינה רגועה, רק ספינות סוחרים ישמעאלים, שהולכים לסטנבול עם סחורה, ואף-על-פי שעממם יש פחד לילך מסכנת אנשי-חיל, שהיו מצויים אז על הים, שלוקחין לתוך הפלען, דהיינו לשביה, אף-על-פי-כן טוב יותר לכנס בסכנה זו מלהיות כאן, כי באה הפקדה, שאחר שניים או שלושה ימים תהיה המלחמה, ומן הסתם יהרגו הרבה בעיר הזאת, ומה לכם לצרה הזאת, על-כן יתיר לי מעלת-כבוד-תורתו לילך לשכור ספינה עבורכם בשבת, כי פקוח-נפש דוחה שבת. וכן היה, והלך הטלמטש ושכר ספינה עבורם, ונתן אדרוך אחד דינר זהב...

עצות

(לקוטי עצות - תפילה - אותיות מד-מו)

☞ מה שמתפללין בכח, שהוא מכניס כל כחו באותיות התפילה בבחינת **כל עצמותי תאמרנה** וכו', אלו הדבורים שמדבר בכח הם עצמם הדבורים של הקדוש-ברוך-הוא, ועשרה מאמרות שבהם נברא העולם מקבלין כח מכח אתוון אלו.

☞ תפילה בכח היא סגלה לבנים, ומצלת מריב ומחלוקות, ומתגבר האמת וחוזרין הכל להשם יתברך לעבדו שכם אחד, ונתגלה ונתפרסם הרבי האמת שבדור.

☞ תפילה בכח וארץ ישראל ומצוות סכה, הם בחינה אחת ותלויים זה בזה.

תפילה

(לקוטי תפילות א', מ"ח)

◆ שומע תפילה עדיך כל בשר יבוא. האזינה ה' תפילתי והקשיבה בקול תחנונותי. שמע ה' קול תחנוני בשוועי אליך בנשאי ידי אל דביר קודשך. צור עולמים, יוצר הכל, עזרנו והושיענו ברחמיך הרבים ובחסדיך האמתיים, שנוכה תמיד להתפלל לפניך באמת בכל כחנו כמו שכתוב: **כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך**. ונוכה להכניס כל הכחות שיש בנו בעצמות וגידיים ובשר וכל שאר הכחות שבגופי ונפשי, כלם אזכה ברחמיך להכניסם בתוך דבורי התפלה, שאזכה להוציא כל דבור ודבור של התפילה הקדושה בכח גדול באמת לאמתו, עד שאזכה להרגיש הדבור בכל עצמותי ואברי.

◆ חוס וחנני ורחם עלי והושיעני וזכני לתפילה בכח ובכוונה גדולה באמת, כי אתה אלקים אמת ודברך אמת וקיים לעד, ואתה חפץ באמת, ואתה יודע כמה אני רחוק מדבור אחד של התפילה, ולא די שאיני יכול להתפלל בכח ובכוונה באמת כראוי, אף גם בעוונותי הרבים אני רחוק מתפילה בתכלית הרחוק. **זלו עיני למרום**, רבונו של עולם, **שטחתי אליך כפי, אליך ה' נפשי אשא**, ואיני יודע באיזה דרך באיזה אופן באיזה תחבולה לבקש ולרצות ולפייס אותך, ואיני יודע כלל לשית עצות בנפשי, באיזה אופן אזכה לחפש ולמצא הטוב הכבוש בי, ואיך למצא הטוב שנשתלק ממני בעוונותי העצומים והרבים והגדולים מאד במהות וכמות ואכות. ובפרט מה שפגמתי בפגם הדבור הרבה מאד, כי לא שמרתי פתחי פי, ודברתי כמה וכמה דבורים פגומים מיום היותי עד היום הזה, עד אין שיעור וערך ומספר, דברים בטלים ולשון הרע ורכילות וליצנות ושקרים וניבול פה, ושאר דברים פגומים הרבה מאד.

כי בוודאי יש לו תקוה גם-כן להתקרב לה' יתברך. ואז בודאי ימצא לו ה' יתברך תיקון ויודיע להצדיק - כמו שהודיע למשה - תיקון הפסח שני שהוא פליאה נשגבה, כי עיקר זמן הפסח הוא רק בשעת יציאת מצרים, שאז דילג ה' יתברך על הקץ וגאלם. ואז עיקר זמן הקרבת הפסח. ועל שם זה נקרא פסח, לשון פסיחה ודילוג - שדילג על הקץ, כי האיר עליהם אז הארה נפלאה, אבל מי שהיה טמא ולא קירב את הפסח במועדו, איך יזכה להקריב פסח עוד ? אבל ה' יתברך ברחמי גילה הסוד למשה על-ידי שאלת הטמאים דייקא, והודיע לו שהטמאים יקריבו פסח שני (בחודש) אייר, בימי הספירה. ובה הורה לנו דרך התשובה, שאין שום יאוש בעולם כלל, כי אף-על-פי שעבר זמן של עיקר התיקון ואנחנו טמאים במעשינו, עדיין יש תקוה אפילו שלא בזמנו.

כי יש תקונים נפלאים ונעלמים מאד, שיכולים לתקן אותנו גם עתה ובכל יום ויום. ובלבד שלא נייאש עצמנו מצעקה ותפילה, לשאול בכל פעם: **למה נגרע להקריב את קרבן ה'**. (לקוטי הלכות - הלכות ברכת הפרות ה', אות ט"ז)

סיפור

(נסיעת רבינו זייל בארץ-ישראל, כ"ו)

© ... וכשמע הרב הצדיק, מורנו הרב אברהם הני"ל, שרבינו זכרונו לברכה רוצה לנהוג נסיעות לביתו, שלח שליח מיחד אליו עם אגרתו וגם אגרת הכוללות, והוא זכרונו לברכה זירז את עצמו מאד, ולא רצה להמתין על אגרת של הרב הגאון דקהלת שפיטובקע, ויצא משם בערב-שבת-קודש פרשת זכור, והלכו כל הלילה עד שולש שעות קודם קבלת שבת; אז באו לספר של עכו, ושלחו הטלמטש, שיקח אותם על הספינה, ובא והשיב, שאי אפשר בשום אופן לקח אותם, מחמת שכבר הספינה מלאה מהאנשים, שנכנסו לשם יותר מדי, והקרחו רבינו זכרונו לברכה עם האיש שהיה עמו ליכנס לתוך העיר עכו לשבת שם פרשת זכור.

© והלכו להגביר, שהיה להם אגרת אליו מהרב הקליסקר הני"ל, ונתארחו אצלו, ושם נפל עליהם פחד גדול מאד מאד מחמת שהיה שם בערך חמשה-עשר אלף אנשי-חיל ישמעאלים ויותר עם כל השיך להם לתכסיסי מלחמה, וסגרו הדלת של חומת העיר.

● וגם אפילו כל הדבורים דקדשה שלי כלם פגומים מאד מאד, עד אשר חשבתי דרכי אשר מעולם לא יצא מפני עדיין דבור שלם בלי שום פגם, ומחמת זה התגברו עלינו מאד ריב לשונות, אשר רבים קמים עלינו, רבים מאד, **יתייצבו מלכי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על ה' ועל משיחו.** **שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ.** יצא עתק מפיהם ודוברים סרה על ה' ועל צדיקים אמתיים ועל כלליות ישראל עמך הקדוש, אשר בהם בחרת ...

מכתב

(מספר אגפי הנחל - מכתב ק"ב)

✍ ב"ה, כ"ט תמוז תשל"א. ירושלים עיר הקודש.

רפואה וישועה לכבוד השוכן בלבי, מר ... החפץ לדרוך בנתיבי החכמה של החכם האמת נחל נובע, בעבור זה חפץ בעזרת ה' וסיבב סיבות רבות ופלאות גדולות, עד שנתבסס ונתבסס החיבור והיחוד הקדוש שלנו, אשר מזה נולד לנו, הילד אגפ"י הנחל. הפלאי, שהכל מתפלאים משתאים ומשתוממים, על ילד פלא הזה, וכולם מקבלין אותו בחיבה וחדווה רבה. כי הוא משקה את ישראל מימי אמת, הנובעים מהנחל הנובע מקור חכמה, שעל-ידי מימי חכמתו תצמח הגאולה.

השתפכות הנפש

(בי-ג)

❖ ... טוב לעשות מהתורה תפילה, דהיינו

כשלומד או שומע איזה מאמר תורה מצדיק האמת, אזי יעשה מזה תפילה, דהיינו לבקש ולהתחנן לפניו יתברך על כל מה שנאמר שם באותו המאמר, מתי יזכה גם הוא לבוא לכל זה וכמה הוא רחוק מזה. ויבקש מאתו יתברך, שיזכה לבוא לכל הנאמר שם באותו המאמר. והמשכיל והחפץ באמת, יוליכו ה' בדרך אמת, ויביין בעצמו דבר מתוך דבר איך להתנהג בזה, באופן שיהיו דבריו דברי חן וטענות נכונות לרצותו יתברך, שיקרבהו לעבודתו באמת. ועניין שיחה זו עולה למקום גבוה מאד, ובפרט כשעושה מתורה תפילה, מזה נעשה שעשועים גדולים למעלה.

❖ עין בספר "עלים לתרופה" (מכתב רנ"ז), שכתב שם:

והעיקר לעשות מתורות תפלות, לבקש בכל יום ולפרש שיחתו לפניו יתברך על-פי איזה תורה, שילמד בספריו הקדושים, שבכלם יכולים למצא את עצמו בכל יום. אהה, השם! מתי נזכה לזה. כי כל מינינו פורחים והולכים כצל עובר וכענן כלה וכרוח נושבת וכחלום יעוף וכו', ואין לנו במה לתפסם ולהחזיקם, שיהיו נשארם קיימים לנו שנחיה בהם לנצח כי אם על-ידי תפילה ותחנונים. והעיקר על-פי הדרך הקדוש הזה, שהוא ישן וחדש מאד, שהוא לעשות מהתורות תפלות. וכל אחד רחוק בעיני עצמו מזה, ובאמת אינו כן, כי קרוב אליך הדבר מאד, בפיך ובלבבך לעשותו. ואם אף-על-פי-כן אין יכולים להתחיל לדבר כלל, הלא גם מזה דברנו הרבה בעצות אמתיות, שהם בדוקים ומנסים, שכבר הועילו לנו הרבה וכו'. אשרינו, שזכינו לשמוע כל זאת ולעסוק בזה קצת. מי יתן, שנוכה לקיים רצונו באמת וללכת בכל דרכיו, לשמוח בכל יום ולבקש ולצעוק לה' ולעשות מהתורות תפלות וכו', עיין שם. (עיין בסוף הספר, הדרוש הנפלא מספר לקוטי-הלכות - אורח חיים, הלכות ראש-חודש, הלכה ה', שנתייסד על יסוד שני המאמרים הנ"ל, בסימן א' ובסימן ב').

❖ לענין התבודדות ושיחה בינו לבין קונו ואמירת תהלים ותחנונות

ובקשות, טוב מאד, כשזוכין לאמרן בלב שלם באמת, עד שיזכה לבכות לפני השם יתברך כבן הבוכה לפני אביו. אבל אמר, שכשהאדם אומר תהלים ותחנונות ובקשות וחושב בלבו ומצפה שיבכה, זאת המחשבה אינה טובה, והיא מבבללת גם-כן את דעתו, כי מחמת זה אינו יכול לומר הבקשות בלב שלם בשלמות, כי צריכין בשעת אמירת תחינות ובקשות

להרחיק מעצמו כל מיני מחשבות חוץ שבעולם, רק לכוון דעתו אל הדבורים שהוא מדבר לפני ה' יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו, ואז ממילא בקל יתעורר לבו, עד שיבוא לבכיה גדולה באמת; אבל כשחושב ומצפה על זה שיבכה, אזי זה וזה אינו עולה בידו, כי האמירה בעצמה נתבלבלה על-ידי זה, כי זה שחושב ומצפה שיבכה, הוא גם-כן בחינת מחשבה זרה, שמבלבלת הכוונה, שאינו יכול לשמוע היטב מה שהוא מדבר על-ידי זה, כי העיקר לדבר הדבור באמת לפני השם יתברך בלי שום מחשבות אחרות כלל. ואם יזכה לבכיה באמת - מה טוב, ואם לאו - לאו, ולא יבלבל אמירתו בשביל זה.

שיחות

(שיחות מרי ישראל אודסה, צ"ל - כ"ג)

✍ ... בחיפה היה גר רב אחד שהוא מכיר את רבינו, וכל

חיפה אהב אותו. הוא גזז כל השערות במקום הבלורית, לא השאיר שערות כמו כולם, זה יחיד בחיפה. וגם החלב שלו היה יחיד בחיפה, הם הרגישו טעם גן-עדן בחלב שלו. אני באתי אליו ואשתו לא רצתה אורחים, היא אמרה לו: "אורחים - תקח אותו לבית-מלון. אני לא יכולה, אין לי כח, אני לא רוצה אורחים". היה ככה. הוא הלך אתי לבית-מלון, עשה לי מטה ומה לאכול ומה לישן.

בחצות הלילה הוא הלך להכפר כדי שיעמוד בבית-החליבה שלא

יהיה חלב עכו"ם, חלב גוי, ואני הלכתי אתו. נו, היה לו כמה פחים עם

חלב, הוא לקח פח אחד ואני לקחתי פח אחד ואנחנו הלכנו

שינינו ודברנו מרבינו מבית לבית.

אוי, רואים שהאדם קשה לו לעשות מצוה. אם

היה נתן לי כסף שיהיה לי בשביל לחם, בשביל

לשלוח הביתה איזה דבר, היה לו כסף הרבה.

המתנה שלו היה המלון ואכילה וחצי לירה,

זה הוא נתן לי, וחצי לירה.

✍ ראיתי חברים חסידי ברסלב

מפולניה. חבר אחד היה לו בית-חרושת

והוא היה עשיר והוא הרים את עיניו, הוא

נתן לי לישון, נתן לי לאכול, אבל כסף - זה

הוא היה קמצן על כסף. וראיתי שמי שאין

לו זכיה - אז לא נותנים לו לקיים המצוות

צדקה. אם היה נתן לי כמה לירות להביא

הביתה שיהיה לי לחם לאכול. מה חפשת? חפשת

איזה דבר מיותר? לחם בשביל הילדים, בגד בשביל

הילדים.

איי איי איי, אם היה נתן, הוא היה צריך לתת לי בהרחבה גדולה

צדקה וכסף, היה לו כסף והוא היה מרוויח, ולא נתן. הנתנה שלו היה

עשרה גרוש, ככה הוא נתן לי. מה, בשביל מה הוא עובד, בשביל מי,

בשביל מה? אבל אין שכל. מה שהוא מרוויח ויש לו כסף, אין לו ממשלה

על עצמו על הכסף. ככה הוא. וגם-כן בגלל שאני הייתי צריך לעבור בדרך

כזה לראות מה יהיה ממני.

✍ הם ידעו שאני יחיד בעולם!

✍ אני לא הרהרתי על זה, אני לא הקפדתי עליו, לא היה לי קפדה

בלב מדוע הוא מעלים עין, ככה השם יתברך מנהיג העולם, מי שאין לו

זכיה אז נותנים לו הכסף, "אל תתן לישראל בער, רק עשרה גרוש".

ואני אף-על-פי-כן אני לא הסתכלתי על זה, על-כל-פנים הוא אין לו

אמונות כזביות, הוא לא מאמין באדמו"רים, ובזה אני הייתי אתו ביחד

קרוב מאד. הוא כמוני, הוא רחוק, הוא לא מאמין באמונות כזביות.

אבל זה לא מספיק ...

אזלע אפוס